

Медији сугеришу да је Туск изабран зато што је највећи "јастреб" у ЕУ када је реч о односу према Русији, а код Могеринијеве истичу наклоњеност Русији

Пољски премијер Доналд Туск именован је за новог председника Европског савета, а италијанска министарка спољних послова Федерика Могерини за нову шефицу дипломатије Европске уније. Одлука је донета у суботу, после дугих преговора.

Именованје Могеринијеве сматра се извесним, а Туска „очекиваним“, према извештајима из Брисела. Италијански премијер Матео Ренци снажно је подржао за избор Могеринијеве чија се селидба у Брисел 1. новембра тумачи и као подршка реформској влади у Риму. Доналд Туск се изнадно дуго опирао идеји да наследи досадашњег „председника“ ЕУ Хермана ван Ромпеја.

Главна замерка Туску је што не говори стране језике - француски уопште, немачки „разуме“, енглески му је врло танак. Обећао је, избегавши сусрет са новинарима у суботу, да ће до 1. децембра, када ступа на дужност, научити енглески. „I will polish my English“ (исполираћу, алузија на Пољску, свој енглески), потрудио се да буде духовит у говору који је одржао пошто је изабран.

Тускову кандидатуру је од почетка подржавала Ангела Меркел, истиче француски Монд - и додаје да је „симболика јасна“. Лист наглашава да је Пољска прва држава ЕУ, од оних које су се придружиле 2004, којој је припао овај високи положај и да је јасно да се

тежиште ЕУ „сели на исток“.

Могеринијевој (41) су највише замерали наводно слабо искуство у спољној политици - италијанску дипломатију води тек шест месеци - и младост, а источне чланице ЕУ наводну наклоњеност Русији. Бранила се да своје године не може да промени и да се као политиколог спољном политиком бави 20 година.

Британски Гардијан сугерише да је Туск изабран зато што је највећи „јастреб“ у ЕУ када је реч о односу према Русији, да се залаже за радикалнији приступ према Москви сматрајући санкције које се стално поштравају недовољним. Ни Монд нема недоумица у том смислу, а што се тиче језика, цитира једног пољског новинара који сматра да је читава ствар пренаглашена и пита да ли се ико питао да ли Ангела Меркел говори енглески довољно добро.

Коментатор Франкфуртер алгемајне цајтунга, пак, истиче да иза избора, како Туска тако и Могеринијеве стоје правила пропорције: Доналд Туск је изабран зато што је из Источне Европе и зато што је конзервативац; Федерика Могерини да би представљала „старији“ део Европске уније и социјалдемократе и сведочила о залагању Европе за родну равноправност.

Тусков мандат траје две и по године и може бити обновљен једном. Мандат шефице дипломатије ЕУ траје пет година.

Како је Жан Клод Јункер, бивши премијер Луксембурга, раније изабран за новог председника Европске комисије, Европској народној партији која је на изборима за Европски парламент у мају добила највише гласова припала су после номинације Туска два важна места у институцијама ЕУ. Јункер до средине септембра треба да „попуни“ места у новом сазиву Комисије.

Изазови

Одлазећи председник Европског савета рекао је да су пред Туском три изазова -

стагнирајућа економија ЕУ, украјинска криза и место Британије у Европи. Туск је рекао да не може да замисли ЕУ без Британије која 2017. треба да одлучи о отцепљењу. Могеринијева је на течној енглеској, како наглашава Би-Би-Си, рекла: „Изазови су огромни... свуда око Европе имамо кризе - на европском тлу, у Украјини, и почев од Ирака и Сирије, према Либији“.

Туск критиковао Европу због наивности према Русији

Новизабрани председник Европског савета, премијер Пољске Доналд Туск, критиковао је данас, на 75. годишњицу избијања Другог светског рата, наивни оптимизам Европе.

Поводом Украјине Туск је на полуострву Вестерплате у Гдањску позвао да се солидарност покаже и на делу и зауставе они који су насиље укључили у свој политички арсенал.

"Данас није време за лепе речи. Из трагичног пољског септембера 1939. године и Другог светског рата ми, Европљани, морамо да извучемо поуку која не може бити поука наивног оптимизма", поручио је Туск с места и у време када је у зору 1. септембра 1939. године немачки бојни брод "Шлезвиг-Холштајн" испалио прву салву на пољски војни гарнизон.

Тог дана су војници Вермахта упали у Пољску дуж целе границе без објаве рата, а Варшава немачки напад на пољски гарнизон који је недељу дана бранило 200 војника, сматра почетком Другог светског рата.

"Још има времена да зауставимо оне који су насиље уврстили у арсенал политичке активности", рекао је јутрос Туск и нагласио да данас није време за наивни оптимизам зато што речи уз које је у родном Гдањску одрасла његова генерацијаЛ "Никада више рата", у светлу садашњих збивања на истоку Европе имају другачију, ироничну конотацију.

"Са Вестерплате у све европске престонице и на самит НАТО у Велс понећемо позив да

наша европска, трансатлантска солидарност поприми и практичну димензију", казао је Туск.

"На Вестерплате, на годишњицу избијања Другог светског рата, ми Пољаци имамо право да гласно кажемо да нико нема права да блокира наше иницијативе чији циљ је пуно, практично и ефикасно деловање НАТО", поручио је Туск.

Пољска од избијања кризе у Украјини гласно захтева јачање источног крила НАТО ка Русији новим трупима и војним базама.

Туск који 1. децембра преузима функцију председника Европског савета од Хермана ван Ромпеја, нагласио је да саме речи "да не буде више рата" немају моћ да се обистине само зато што их изговарамо.

Премијер је подсетио да ни 1939. године, чак и неколико дана пред избијање рата, европске земље тај рат нису хтеле.

"Европа је после искуства Првог светског рата живела у нади за вечни мир. Али, веру у то да се ратне страхоте неће поновити, није пратила одлучна политика. Данас морамо јасно да кажемо да позив 'Никада више рат' не сме да буде манифест слабих. Илузија је да међу нама нема више људи и друштава које би хтела да рат поново постане начин њиховог водјења политике", казао је Туск.

Данас ће 75. годишњицу избијање Другог светског рата на Вестерплате и у Гдањску обележити заједно и председник Немачке Јоахим Гаук и Пољске Броњислав Коморовски.

(Бета, Данас)